

της Ελλάδος από την αι παρόμοια σχεδόν με της Αυστρίας το 1920, κατοικήσιμη πρωτεύουσα λυσμό σύμμετρο προς της ως πρωτεύουσας Ιστρον-Γερμανικής Αυτο-θής, έρα από τη λυεθνικής εκείνης αυ-ρωτεύουσα κρατιδίου σύμμετρο προς τον Ο αείμνητος καθηγη-ς χαρακτήρισε την Αυ-ικονομικά μη βιώσιμο-ς ακριβώς της δυσανα-υσμού της πρωτεύου-λικού πληθυσμού του

ιν των διαπιστώσεων ντι «εθνική» συρρίκνω-γύρω από την πόλη ήρξαν ήδη τολμηρές αταχθεί το κακό στη ή να μεταφερθεί η Ελλάδος στη Θεσσα-υχωρηθεί, ως επικρι-εξαθηναϊσμού της χώ-νήσω κάπως την εύ-ταση, ώστε να κατα-πραγ-ποιήσιμη.

εν αρκεί η σύλληψη χρειάζεται και η επί- ή και διάγνωση του της πρόσφατης

είναι πρόσφορη. Η ρεια για πραγματο-υ στο προκειμένο μα εξασφαλίζεται

ΤΡ / 24.3.92 — «ΚΛΕΙΜΕΡΙΝΗ»

Το Σύνταγμα και η εκτροπή Αχελώου

Τα ύδατα των ποταμών αποτε- λούν, τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και στο εθνικό, αντικείμενο ιδιαίτερου ενδιαφέροντος λόγω των πολλαπλών επιπτώσεων στο περιβάλ- λον και στη ζωή των ανθρώπων.

Σε διεθνές επίπεδο η χρήση των υ- δάτων των διεθνών ποταμών ρυθμίζε- ται από διεθνείς συνθήκες με βασική αρχή την προτεραιότητα στα δικαιώ- ματα και τις υποχρεώσεις των παρο- χθίων.

Οι εθνικοί ποταμοί, δηλαδή οι ποτα- μοί των οποίων το ύδωρ ρέει ελευθέ- ρως και αενάως στο εθνικό έδαφος, ανήκουν στην κτήση του Δημοσίου και είναι κοινής χρήσης. Εθνικός ποταμός είναι ο Αχελώος, για την εκτροπή των υδάτων του οποίου υπάρχουν αντίθε- τες απόψεις. Η μία άποψη θεωρεί ότι το έργο πρέπει να γίνει γιατί συμβάλ- λει στην οικονομική ανάπτυξη, κυρίως της Θεσσαλίας, αλλά και ολόκληρης της χώρας. Η άλλη δίνει ιδιαίτερα βά- ρος στην αλλοίωση του φυσικού περι-βάλλοντος που θα επέλθει από την εκ- τέλεση του έργου και ιδιαίτερα την οικονομική υποβάθμιση του υδροβιό- τοπου του Μεσσολογγίου (συνθήκη Ραμσάρ).

Με το νομικό καθεστώς που ίσχυε πριν από το Σύνταγμα του έτους 1975 το κράτος μπορούσε με νόμο να παρα- χωρήσει και ρυθμίσει τη χρήση των υ- δάτων των εθνικών ποταμών για σκο-

πούς κοινής ωφέλειας. Τούτο έπραξε άλλωστε παραχωρώντας τη χρήση των υδάτων του Αχελώου στη Δημόσια Επι- χείρηση Ηλεκτρισμού.

Ηδη επιχειρείται πάλι να διατεθεί στην ίδια επιχείρηση ή σε άλλο φορέα μέρος των υδάτων του ποταμού για τις αρδευτικές ανάγκες του Θεσσαλικού κάμπου.

Εκ πρώτης όψεως η εκτροπή εμφανί-

Του Α. Π. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Συμβούλου της Επικρατείας

ζεται πολύ συμφέρουσα στην ελληνική οικονομία γιατί μετατρέπει τον ήδη παραγωγικό Θεσσαλικό κάμπο σε παρα- γωγικότερο με αποτέλεσμα από άποψη γεωργικής παραγωγής η περιοχή αυτή να ευνοείται ιδιαίτερος. Το Σύνταγμα όμως επιδιώκει να εξασφαλίσει ισόρ- ροπα την οικονομική ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας και την προαγωγή ιδίως της οικονομίας των ορεινών, νησιωτικών και παραμε- θορίων περιοχών. Αφ' ετέρου επιβάλ- λει την υποχρέωση στο κράτος και κυ- ρίως στο νομοθέτη να προστατεύει το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Η εκτροπή του κυρίου όγκου των υδάτων του ποταμού και η δαπάνη δι- σεκατομμυρίων για την ανάπτυξη του Θεσσαλικού κάμπου, ήδη από την

φύση του παραγωγικού, μήπως αποτε- λεί υπερβολική εύνοια μιας περιοχής εις βάρος της μελλοντικής ανάπτυξης παρόχθιων και ορεινών κατά το πλεί- στον περιοχών και πλήττει ανεπανόρ- θωτα το φυσικό περιβάλλον;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό θα προέλθει από πολύπλευρη και εις βά- θος έρευνα, που ανήκει στους ειδι- κούς.

Το Σύνταγμα πάντως και το πνεύμα της μέχρι τώρα νομοθεσίας φαίνεται ότι υποχρεώνουν τον νομοθέτη στις σχετικές ρυθμίσεις του για την παρα- χώρηση των υδάτων του ποταμού και την εκτέλεση των σχετικών έργων να λαμβάνει σοβαρά υπόψη του την αλ- λοίωση του φυσικού περιβάλλοντος, που κατά την κοινή πείρα θα επέλθει από την εκτροπή των υδάτων ενός με- γάλου ποταμού. Πρέπει επίσης να προ- στατευθούν τα αρχαιότερα ατομικά και αστικά δικαιώματα των κατοίκων των παροχθίων περιοχών.

Η προστασία των δικαιωμάτων αυ- τών θα μπορούσε να φθάσει και σε ένα είδος δικαιώματος αντίπαροχής από τα όφελή της περιοχής εκείνης, η ο- ποία ευνοείται ιδιαίτερα από το έργο αυτό προς τις παρόχθιες περιοχές που είναι κατά το πλείστον ορεινές και ά- γονες και στερούνται από τη δυνατό- τητά μελλοντικής αναπτύξεως εξ αι- τίας της εκτροπής (Ακαρνανία, Ευρυ- τανία κ.λπ.).